

Voorzitter, leden van het college, raasleden en kijkers thuis,

Allereerst dank aan het college en het ambtelijke apparaat voor de prettige wijze van samenwerken en voor het beantwoorden van de gestelde vragen. Ook dank aan alle vrijwilligers die zich inzetten voor verenigingen, brandweerkorpsen, stichtingen, evenementen en het wel en wee van onze inwoners. Samen zorgen zij ervoor dat Alphen-Chaam de gemeente kan zijn die we voor ogen hebben.

Voorzitter, afgelopen periode waren bijzondere maanden. Het maatschappelijke leven staat op zijn kop. De coronaperiode duurt lang en zorgt voor onzekerheid. Hopelijk kunnen we in 2021 op zoek naar een betere balans.

Nu naar de inhoud. De begroting lijkt op het eerste oog positief. De meerjarenbegroting is in het eerste jaar sluitend. Maar, er geldt een serieuze disclaimer voor de jaren daarna. Het college zegt zelf dat het nodig is scherp aan de wind te zeilen. Dat onderschrijven wij. Daarbij mogen we ook naar de bestuurlijke invulling kijken. Duidelijk is dat wethouder zijn een fulltime job is. Maar zijn drie bestuurders op het zeilschip wel nodig? Dit is zeker iets waar de volgende raad zich over mag buigen.

Jammer genoeg, was 2020 voor onze ambtenaren wéér een bewogen jaar. Wij kijken kritisch terug op de aanpak van het ABG-bestuur bij het huisvestingsvraagstuk. Dat heeft – net nu er rust leek te zijn – de boel volledig op scherp gezet. Dat heeft impact op de ABG-organisatie. En wij betreuren dat. Soms vragen we ons af of het ABG-bestuur wel weet heeft van de gevoelens en sentimenten die spelen. Wij blijven de ABG steunen. Maar, roepen het college wel op binnen ABG-verband te blijven opkomen voor de belangen van Alphen-Chaam. En ons niet te laten gijzelen door beslissingen in de andere twee gemeenten. Voor de huisvestingsvraag is onze oproep om die breed te benaderen. En daar creatief over na te denken. Is tijdelijke huur bijvoorbeeld een optie?

Dit alles vereist stevige sturing van ons bestuur, flexibiliteit en aanpassingsvermogen maar ook nieuwe manieren van samenwerking. Als GBA verwachten wij, dat het college zich bewust is van de nieuwe werkelijkheid. Pak dit als college proactief op. Ga aan de slag met die omschakeling. Toon leiderschap, loop voorop en fungeer als voorbeeld. De antwoorden op onze vragen tonen, wat ons betreft, nog weinig ambitie. Hou het bijvoorbeeld niet alleen bij introductie van digitale middelen. Maar ga er ook actief mee aan de slag. Gebruik die middelen niet alleen om te zenden, maar ook om de dialoog aan te gaan.

Goed onderhoud van wegen is belangrijk voor de veiligheid. Zeker ook in het buitengebied. Wij horen klachten en zorgen over verkeersdruk, de staat van wegen en over onderhoud. Zo is het buurtschap Terhonksa daar ongerust over. Toch meent de wethouder dat de jaarlijkse begroting met € 45.000,- kan worden verlaagd. Wij houden als GBA scherp in de gaten, of de wethouder goed onderhoud en veiligheid van wegen waarborgt. Zeker nu dit ook nog eens een top 10 risico is. Ook de verkeersveiligheid in onze kernen is een doorlopend aandachtspunt. Wij zijn blij met de extra aandacht hiervoor van onze BOA's samen met de politie. Verder blijft het landbouwverkeer in de kernen een continu issue. Samen met onze burgers zijn wij nog steeds bezorgd. Het uitgevoerde onderzoek stelt niet gerust. De situatie op papier is anders dan de ervaring in de praktijk. We horen graag of het college die zorgen deelt.

Het ondernemersklimaat vinden we ook een zorgenkind. Vindt het college echt dat de bedrijfsfunctionaris als belangrijkste taak heeft om te zorgen dat ondernemers de juiste afdeling weten te vinden. Dan gaat er echt iets mis in onze optiek. Net als vorig jaar missen we de daadwerkelijke stimulatie van het ondernemersklimaat. De vraag aan het college maar ook aan de andere partijen: doen we hier wel voldoende voor?

Ook Cittaslow staat kennelijk niet hoog in het prioriteitenlijstje. Tijdens de behandeling vorig hebben we opgeroepen onze inwoners te betrekken. En dat zien we niet terug. Cittaslow is niet alleen voor de supporters. Het is voor álle inwoners. Wij geven het college opnieuw mee om de aandacht en draagvlak voor de Cittaslow-gedachte te hernieuwen. Wij denken als GBA dat Cittaslow een vliegwiël- of hefboomeffect kan hebben op andere programma's. Denk aan gezondheid en milieu, wat dan ook weer effecten kan hebben binnen het sociaal domein. Gezonde burgers in een gezond leefklimaat, leidt tot minder aanspraken binnen het sociaal domein.

Het college wil het Bels Lijntje inrichten met een nog onbekende huisstijl. Zelfs de dekking hiervoor is al gevonden. Wij vinden dat als GBA erg voorbarig. Goed onderhoud en veiligheid staat voorop. Verfraaiing komt op een tweede plaats. Daarom dienen wij de motie 'Opknappen en verbreden Bels Lijntje' in. Kort gezegd, willen we daarmee dat eerst het Bels Lijntje wordt opgeknapt en verbreed. Pas daarna is eventuele inrichting met een huisstijl aan de orde. Maar niet zonder dat wij daar als raad over hebben besloten. Ook over de financiën.

Het afgelopen jaar is er door V.V. Viola, samen met de gemeente en andere betrokkenen serieuze stappen gezet om te verkennen of een nieuwe accommodatie tot de mogelijkheden behoort. Hier ligt nu een mooi plan waarvan de kledkamers, waar wij als gemeente verantwoordelijk voor zijn, onderdeel zijn. Wij zijn dan ook voorstander van deze 'gezamenlijke' nieuwbouw en zien graag dat het college constructief mee blijft denken en werken om dit initiatief te realiseren. Tevens een mooie boost voor de lokale ondernemers. Het is daarna tijd om door te pakken met de herinrichting van Speelveld Alpheim. Wij kijken uit naar het plan wat gaat komen en geven zoals vaker aan dat het van belang is om in de planvorming de omgeving te betrekken.

Voorzitter, dan een hoofdpijndossier: de nieuwe school in Chaam. Twee jaar terug zouden we in 2021 gaan bouwen. Maar nog steeds is het ei niet gelegd. De ingrediënten zijn er, om opties uit te werken tot een voorstel. Maar als raad worden we ineens buiten de planvorming gehouden. Terwijl dat cruciaal is voor ons als het gaat om afwegingen en keuzes. Wij verwachten nu eindelijk stevige regie van de wethouder. Met betrokkenheid vanuit de raad. Deze regie hebben we tot nu toe gemist. We willen volgend jaar echt een definitief raadsvoorstel op dit punt zien. Zo niet, dan mag de Wethouder zich verantwoorden.

Ook binnen het sociale domein hebben we afgelopen jaren veel vragen en kritische opmerkingen gesteld. Wij realiseren dat dit druk op het ambtelijke apparaat legt, maar het blijkt nodig te zijn. Het blijft een complex domein waarbij we ons zorgen blijven maken over de betaalbaarheid en toegankelijkheid. Deze zorgen zijn terecht: zie de overgang CJG en de enorme kosten van het sociaal team. Wij zijn wel blij dat er uiteindelijk stappen gemaakt gaan worden met een integrale visie. En dat hiervoor een speciale projectgroep opgezet is. Zorgvuldigheid is van belang, maar we eisen dat de wethouder snelheid in de ontwikkeling van deze visie brengt. Er worden veel initiatieven ontwikkeld binnen dit domein maar de burgers zien door de bomen het bos niet meer. Weten burgers, en zelfs wij als raadsleden, bijvoorbeeld het verschil tussen het sociaal team en het dorpssteam?

Een lichtpuntje in de begroting is het mantelzorgcompliment. Als GBA zijn we blij dat deze bezuiniging is teruggedraaid. Slechts een klein financieel nadelig effect op de begroting. Maar, met een grote positieve impact die zich niet in geld laat uitdrukken. En als GBA vinden wij dat veel waard, ook de uitvoerige discussie in de raad tijdens de perspectiefnota.

Als GBA zijn wij zeer positief over de Buurtsportcoaches. Deze inzet is van waarde. College: blij actief kijken wat de buurtsportcoach ook voor cultuur en het sociaal domein kan bekijken. Als combinatiefunctionaris. Het college steunde onze oproep hiertoe van vorig jaar. Maar we zien dat

niet terug. Gelukkig wordt de ambitie voor 2021 opnieuw uitgesproken. We zullen hier scherp op zijn. En ook voor sport en bewegen geldt een vliegwielf- of hefboomeffect. Gezonde burgers in een gezond leefklimaat zorgen voor positieve effecten binnen het sociaal domein. Onderzoek heeft aangetoond dat elke euro die geïnvesteerd wordt in sport en gezondheid de maatschappij een kostenbesparing van € 4,5 oplevert.

De ontwikkeling van de visie Alphen-Chaam 2030 is een mooi initiatief. Het betrekken van de jeugd in de ontwikkeling hiervan is in onze optiek cruciaal. Hiervoor dienen wij dan ook een motie in.

Op het gebied van volksgezondheid zijn wij verheugd dat het college ons de komende raadsvergadering wil vragen om in te stemmen met het schone lucht akkoord. Een resultaat van eerdere oproepen vanuit onder andere het GBA.

Communicatie met onze burgers, maar ook met ons als raad, blijft een grote uitdaging. Zo merken we dat de beantwoording van vragen nog wel eens onder de maat is. Er wordt antwoord gegeven maar niet concreet antwoord op de gestelde vraag. Hier kunnen beide partijen, dus de raad en college, in samenwerking, zeker nog stappen zetten. Ondanks dat het op het gebied van communicatie altijd beter kan zien we ook dat het college hier serieuze stappen in zet. De leesbaarheid van deze begroting en de communicatie d.m.v. de infographic over de begroting zijn daar voorbeelden van. Hetzelfde geldt voor de participatie van burgers.

Dat onze burgers betrokken zijn, blijkt ook uit enkele recente planontwikkelingen, waaronder Hof van Gerla, De Ligt IV en Den Brabander. Onze oproep: laten we als raad met elkaar in gesprek gaan en lessen trekken. Met als doel: hoe kan het beter? Beter voor onze inwoners. Maar ook beter voor ons als raad. Waar gaan wij als raad over? Op welke wijze kunnen we (bij)sturen? Hoe komen we in positie richting het college? Hoe hebben we mét elkaar het juiste gesprek? En – last, but not least – hoe zien we onze gemeente over 10 jaar voor ons. Als GBA roepen we op, het gesprek daarover nú te starten. En niet te wachten tot de nieuwe Omgevingswet. Wij horen graag of de andere fracties daar hetzelfde in staan.

Een lastenverhoging voor de burgers is altijd lastig. Een woonlastenstijging van 4,5% is niet niks. Toch vinden wij de OZB-verhoging acceptabel en noodzakelijk. Vooral ook om op termijn weer voldoende vet op de botten te krijgen. Dat kan niet zonder OZB-verhoging en het op langere termijn in stand houden van een verhoging. Sleutelen aan de OZB-verhoging leidt misschien op korte termijn tot een sluitende begroting. Maar dus niet voor vet op de botten op de lange termijn.

Voorzitter, ondanks onze kritische kanttekeningen wil ik namens GBA positief eindigen. Het college is goed op weg met de uitvoering van het raadsakkoord. Er wordt hard gewerkt aan tal van nieuwe visies en de uitvoering van reeds bestaande visies. Aan visie dus geen gebrek. Het college lijkt een quote van Johan Cruijff te omarmen. Die zei ooit: *Je kunt beter ten onder gaan met je eigen visie dan met de visie van een ander*. Hier wil ik persoonlijk Japanse wijsheid aan toevoegen: Visie zonder actie is en blijft een dagdroom.

Op naar een mooi 2021 en laten we samen zorgen dat we niet, maatschappelijk of financieel, kopje onder gaan.....

Motie - Jeugdparticipatie Toekomstvisie

De Raad van de gemeente Alphen-Chaam, in vergadering bijeen op donderdag 5 november 2020; gezien het voorstel van Burgemeester en wethouders tot vaststelling van de programmabegroting 2021; gelet op artikel 147b van de Gemeentewet en artikel 33 van het Reglement van Orde;

overwegende dat:

- de gemeente Alphen-Chaam burgerparticipatie hoog in het vaandel heeft staan;
- de jeugd nog te weinig onderdeel is van deze burgerparticipatie terwijl er veel beleidskeuzes gemaakt worden over deze groep;
- er via Democracy bewustzijn gecreëerd wordt bij de jeugd over ons democratisch stel;
- het college overweegt om via de KinderTrendrede de jeugd mee te laten denken over de toekomst van onze gemeente maar hiervoor deelname van de scholen is vereist;
- het college van Alphen-Chaam werkt aan een *Toekomstvisie Alphen-Chaam 2030* en wil in de ontwikkeling hiervan alle doelgroepen in onze gemeente in de gelegenheid stellen om deel te nemen en hun beelden te delen.

is van oordeel dat:

- de jeugd van nu een belangrijke rol als inwoner van Alphen-Chaam heeft in 2030;
- de input van de jeugd dus essentieel is als we kijken naar de toekomstvisie;
- de KinderTrendrede nu echt van toegevoegde waarde kan zijn omdat we als gemeente nu met de toekomstvisie aan de slag zijn;
- we niet moeten wachten met de participatie van de jeugd en deze niet moeten laten afhangen van deelname van de diverse scholen.

roept het college op:

- om in het traject van de Toekomstvisie Alphen-Chaam 2030 de participatie en input van de jeugd, uit alle diverse kernen, direct een belangrijke rol te geven en hiervoor de KinderTrendrede, of indien nodig een andere vorm, in te zetten.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie GBA,

Niels Huismans

Motie Opknappen en verbreden Bels Lijntje

De raad van de gemeente Alphen-Chaam, in vergadering bijeen op 5 november 2020;

overwegende dat

- in 2021 een definitief ontwerp wordt gemaakt voor de huisstijl van het Bels Lijntje, waaraan de gemeente geen kosten, maar evenmin invloed op heeft;
- het college desondanks van plan is het Bels Lijntje volgens deze nog onbekende huisstijl in te richten en de kosten hiervoor te dekken vanuit bestaande reguliere budgetten of het Kwaliteitsfonds buitengebied;
- in ons raadsakkoord 'Hart voor de leefomgeving' is afgesproken dat we fiets- en voetpaden goed onderhouden, ook in verband met de veiligheid, waar we samenwerken met initiatieven als Bels Lijntje;
- het Bels Lijntje in de reguliere onderhoudsplanning is opgenomen en het onderhoud in 2023 gepland is;

van mening dat

- het voorbarig is van het college om nu al te zeggen dat het Bels Lijntje conform de huisstijl zal worden ingericht;
- goed onderhoud en veiligheid van onze fietspaden voorop dient te staan;
- daarmee het opknappen en verbreden van het Bels Lijntje eerst moet gebeuren;
- pas daarna eventuele verfraaiing volgens de huisstijl aan de orde kan zijn, mede gelet op de huidige krappe financiële situatie;

draagt het college op

- eerst het Bels Lijntje op te knappen en te verbreden en daarvoor in 2021 een plan van aanpak (inclusief ontwerp, planning en financiële onderbouwing) ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen;
- geen besluit te nemen over de inrichting van het Bels Lijntje conform de huisstijl, noch in dat verband kosten te maken en uitgaven te doen (waaronder uit het reguliere bestaande budgetten of het Kwaliteitsfonds buitengebied), dan nadat de gemeenteraad daarmee uitdrukkelijk heeft ingestemd;

en gaat over tot de orde van de dag.

Alphen 5 november 2020,

Namens de fractie GBA,

Ton Berben